

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Ottende Afdeling)

3. marts 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 99 i Domstolens procesreglement – direktiv 2006/54/EF – artikel 2, stk. 1, og artikel 4 – lige løn til mandlige og kvindelige arbejdstagere – rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde – § 4 – deltidsansatte af fortrinsvis kvindeligt køn – national garantiinstitution, der sikrer arbejdstagere betaling af løntilgodehavender hos insolvente arbejdsgivere – loft for betaling af disse tilgodehavender – loftet nedsat for deltidsansatte afhængigt af forholdet mellem disses arbejdstid og fuldtidsansattes arbejdstid – princippet om pro rata temporis«

I sag C-841/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Juzgado de lo Social n° 41 de Madrid (arbejdsret nr. 41 i Madrid, Spanien) ved afgørelse af 7. november 2019, indgået til Domstolen den 20. november 2019, i sagen:

JL

mod

Fondo de Garantía Salarial (Fogasa),

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, N. Wahl, og dommerne F. Biltgen (refererende dommer) og L.S. Rossi,

generaladvokat: M. Bobek,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- JL ved abogada I.J. Tello Limaco,
- den spanske regering ved S. Jiménez García, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved I. Galindo Martín og A. Szmytkowska, som befuldmægtigede,

* Processprog: spansk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i overensstemmelse med artikel 99 i Domstolens procesreglement,

afsagt følgende

Kendelse

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, stk. 1, i Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring (EFT 1979, L 6, s. 24) samt artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (EUT 2006, L 204, s. 23).
- 2 Anmodningen er indgivet på baggrund af en tvist mellem JL og Fondo de Garantía Salarial (Fogasa) (lønmotagernes garantifond, Spanien) vedrørende JL's beløbsmæssige tilgodehavende hos dennes tidligere arbejdsgiver i tilknytning til JL's deltidsansættelse, og som Fogasa skal udbetale efter den pågældende arbejdsgivers insolvens.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 79/7

- 3 I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, litra a), i direktiv 79/7 finder dette direktiv anvendelse på lovbestemte ordninger, der sikrer beskyttelse mod risici forbundet med sygdom, invaliditet, alderdom, arbejdsulykker og erhvervssygdomme samt arbejdsløshed.
- 4 Direktivets artikel 4, stk. 1, bestemmer:

»Princippet om ligebehandling indebærer, at der ikke finder nogen forskelsbehandling sted på grundlag af køn, hverken direkte eller indirekte, under henvisning særligt til ægteskabelig eller familiemæssig stilling, især for så vidt angår:

  - anvendelsesområdet for ordningerne samt betingelserne for adgang til disse
  - bidragspligt og beregning af bidrag
  - beregningen af ydelserne, herunder ægtefælle- eller forsørgertillæg, og betingelserne for varigheden og bevarelsen af retten til ydelserne.«

Rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde

- 5 Af § 4, stk. 1 og 2, i rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der blev indgået den 6. juni 1997 (herefter »rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde«), som er vedlagt som bilag til Rådets direktiv 97/81/EF af 15. december 1997 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS (EFT 1998, L 14, s. 9), som ændret ved Rådets direktiv 98/23/EF af 7. april 1998 (EFT 1998, L 131, s. 10), følger:

»1. Hvad angår ansættelsesvilkår må deltidsansatte ikke behandles på en mindre gunstig måde end sammenlignelige fuldtidsansatte, udelukkende fordi de arbejder på deltid, medmindre forskelsbehandlingen er begrundet i objektive forhold.

2. Hvor det er hensigtsmæssigt, gælder princippet om pro rata temporis.«

Direktiv 2006/54

- 6 Artikel 1, stk. 1 og 2, i direktiv 2006/54 bestemmer:

»Dette direktiv har til formål at sikre gennemførelsen af princippet om lige muligheder for og lige behandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv.

I det øjemed indeholder det bestemmelser til gennemførelse af princippet om ligebehandling for så vidt angår:

[...]

b) arbejdsvilkår, herunder løn

[...]«

- 7 Dette direktivs artikel 2, stk. 1, bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

b) »indirekte forskelsbehandling«: at en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis stiller personer af det ene køn særlig ufordelagtigt i forhold til personer af det andet køn, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige

[...]

e) »løns«: den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager direkte eller indirekte fra arbejdsgiveren i penge eller naturalier

[...]«

- 8 Direktivets artikel 4, stk. 1, har denne ordlyd:

»For samme arbejde eller for arbejde, som tillægges samme værdi, afskaffes enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling med hensyn til køn for så vidt angår alle lønelementer og lønvilkår.«

Direktiv 2008/94/EF

- 9 Tredje og syvende betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/94/EF af 22. oktober 2008 om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens (EUT 2008, L 283, s. 36) er affattet som følger:

»(3) Det er nødvendigt at fastsætte bestemmelser til beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens og for at sikre dem et minimum af beskyttelse, især for at sikre betalingen af deres tilgodehavender, under hensyntagen til kravet om en afbalanceret økonomisk og social udvikling i Fællesskabet. Med henblik herpå bør medlemsstaterne etablere en garantiinstitution, der sikrer arbejdstagerne betaling af løntilgodehavender.

[...]

(7) Medlemsstaterne kan fastsætte begrænsninger for garantiinstitutionernes ansvar, som bør være forenelige med direktivets sociale målsætning og tage højde for kravenes forskellige størrelse.«

- 10 Dette direktivs artikel 1, stk. 1, bestemmer:

»Dette direktiv finder anvendelse på tilgodehavender, som arbejdstagere i medfør af en arbejdsaftale eller et ansættelsesforhold har hos arbejdsgivere, der er insolvente i henhold til artikel 2, stk. 1.«

- 11 Det nævnte direktivs artikel 3 bestemmer:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at garantiinstitutioner sikrer arbejdstagerne betaling af tilgodehavender, der hidrører fra arbejdsaftaler eller ansættelsesforhold, herunder fratrædelsesgodtgørelse ved ansættelsesforholdets ophør, hvor der er hjemmel herfor i national ret, jf. dog artikel 4.

De tilgodehavender, garantiinstitutionen dækker, er ikke-udbetalt løn, der er optjent i en periode, der ligger inden og/eller eventuelt efter en dato, som medlemsstaterne har fastsat.«

- 12 Samme direktivs artikel 4 bestemmer:

»1. Medlemsstaterne kan begrænse den i artikel 3 omhandlede betalingspligt for garantiinstitutionerne.

2. Såfremt medlemsstaterne gør brug af den i stk. 1 omhandlede mulighed, fastsætter de den periode, for hvilken garantiinstitutionen dækker tilgodehavender. Dette tidsrum kan dog ikke være kortere end en periode, der omfatter lønnen for de seneste tre måneder af det ansættelsesforhold, der ligger inden og/eller efter den i artikel 3, stk. 2, omhandlede dato.

Medlemsstaterne kan indregne denne minimumsperiode på tre måneder i en referenceperiode, der ikke kan være kortere end seks måneder.

Medlemsstater, der fastsætter en referenceperiode på mindst 18 måneder, kan begrænse den periode, for hvilken garantiinstitutionen dækker tilgodehavender, til otte uger. I så fald lægges de perioder, der er mest favorable for arbejdstagerne, til grund for beregningen af minimumsperioden.

3. Medlemsstaterne kan fastsætte lofter over garantiinstitutionens betalinger. Disse lofter skal mindst være på et socialt niveau, der er foreneligt med dette direktivs sociale målsætning.

Såfremt medlemsstaterne gør brug af denne mulighed, skal de underrette Kommissionen om fremgangsmåderne ved fastsættelse af loftet.«

Spansk ret

- 13 Real decreto legislativo 2/2015 (kongeligt lovdekret nr. 2/2015) af 23. oktober 2015 (BOE nr. 255 af 24.10.2015, s. 100224) har godkendt den omarbejdede udgave af Ley del Estatuto de los Trabajadores (lov om arbejdstageres rettigheder). Denne lovs artikel 33, stk. 1, 2 og 5 har følgende ordlyd:

»1. [Fogasa], som er et selvstændigt organ under ministeriet for beskæftigelse og social sikring med status som juridisk person og med retsevne til gennemførelse af sine mål, udbetaler den løn, som arbejdstagere har krav på i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens eller konkurs.

I henhold til det foregående afsnit anses for løn det beløb, der er anerkendt som sådant i et forlig eller i en retsafgørelse under en af de i artikel 26, stk. 1, omhandlede former, samt løn, der forfalder under en procedure til anfægtelse af en afskedigelse, således som fastsat i henhold til lov, hvorved [Fogasa] hverken samlet eller særskilt i noget tilfælde må udbetale et beløb, der er større end det beløb, som fremkommer ved at multiplicere det dobbelte af den daglige mindsteløn, inklusive den tilsvarende andel bestående af tillæg, med antallet af dage, hvor der ikke er udbetalt løn, i op til 120 dage.

2. I de i det foregående stykke nævnte tilfælde betaler [Fogasa] godtgørelse, der er tilkendt arbejdstagerne ved dom, kendelse, indenretligt forlig eller administrativ afgørelse som følge af afskedigelse, eller som følge af at aftaler er bragt til ophør [...] samt godtgørelse som følge af at tidsbegrænsede kontrakter eller midlertidige ansættelsesforhold er bragt til ophør i de i loven nævnte tilfælde. Under alle omstændigheder må denne betaling ikke overstige et års løn, idet daglønnen, som er grundlaget for beregningen, ikke må overstige det dobbelte af mindstelønnen, inklusive den tilsvarende andel bestående af tillæg.

Den godtgørelse, [Fogasa] skal betale i tilfælde af afskedigelse eller af, at aftalerne er bragt til ophør i henhold til denne lovs artikel 50, beregnes på grundlag af 30 dage pr. ansættelsesår og kan ikke overstige det i det foregående afsnit anførte loft.

[...]

5. [Fogasa] finansieres af bidrag udbetalt af alle arbejdsgivere [...], både offentlige og private.

Bidragssatsen fastsættes af regeringen for løn, der danner grundlag for beregning af det bidrag, der skal dække risici forbundet med arbejdsulykker, erhvervs sygdomme og arbejdsløshed, inden for det sociale sikringssystem.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 14 JL var ansat som tjener fra den 27. september 2017 i virksomheden Construcción y Obra Pública Toletum SL (herefter »den omhandlede virksomhed«) i henhold til en tidsbegrænset ansættelseskontrakt på deltid med 20 timer pr. uge. Han fik udbetalt løn fastsat efter gældende kollektiv overenskomst.
- 15 Den 26. december 2017 nedlagde den omhandlede virksomhed det forretningssted, hvor sagsøgeren i hovedsagen arbejdede. Virksomheden forlod sine lokaler og sit kendte hjemsted.
- 16 JL anlagde et søgsmål for den forelæggende ret, Juzgado de lo Social nº 41 de Madrid (arbejdsret nr. 41 i Madrid, Spanien), til prøvelse af hans afskedigelse. Ved en dom af 11. juni 2018 tog denne domstol JL's påstand til følge og fandt således, at afskedigelsen af JL var uberettiget, og at JL's ansættelseskontrakt var ophørt. JL fik samtidig tilkendt en godtgørelse på 433,13 EUR samt løn fra afskedigelsen og frem til datoen for den nævnte dom svarende til et beløb på 6 170,75 EUR.

- 17 Da den omhandlede virksomhed blev erklæret insolvent den 20. december 2018, hæftede Fogasa for virksomhedens gæld med hensyn til denne godtgørelse og lønnen inden for de i artikel 33 i lov om arbejdstageres rettigheder fastsatte grænser.
- 18 JL anlagde sag med krav om betaling mod Fogasa ved den forelæggende ret med henblik på at anfægte det beløb, som Fogasa havde besluttet at udbetale ham.
- 19 Ifølge den forelæggende ret fortolker de spanske domstole artikel 33, stk. 1, i lov om arbejdstageres rettigheder således, at det i denne bestemmelse fastsatte loft, som svarer til det dobbelte af den daglige generelle mindsteløn (herefter »SMI«), for så vidt angår udbetaling til en deltidsansat af løn og godtgørelse, som Fogasa skal betale i tilfælde af en virksomheds insolvens, skal nedsættes forholdsmæssigt med den af denne arbejdstager udførte arbejdstid i forhold til den almindelige arbejdstid for en fuldtidsansat, der udfører samme opgaver.
- 20 Det er den forelæggende rets opfattelse, at en sådan fortolkning af denne bestemmelse for en deltidsansat fører til en dobbelt nedsættelse. Dels er grundlønnen for en sådan arbejdstager allerede nedsat som følge af dennes deltidsansættelse. Dels giver fastsættelsen af Fogasas hæftelse anledning til en yderligere nedsættelse inden for rammerne af beregningen af det beløb, som Fogasa skal betale.
- 21 Ifølge den forelæggende ret stiller denne dobbelte nedsættelse deltidsansatte særligt ufordelagtigt. For så vidt som en betydelig større andel af kvinder end mænd er deltidsansatte i Spanien – som det følger af de i dom af 8. maj 2019, Villar Láiz (C-161/18, EU:C:2019:382), nævnte statistikker – sætter den forelæggende ret spørgsmålstejn ved, hvorvidt anvendelsen af artikel 33 i lov om arbejdstageres rettigheder medfører en indirekte forskelsbehandling på grundlag af køn i strid med direktiv 79/7 og 2006/54.
- 22 Under disse omstændigheder har Juzgado de lo Social n° 41 de Madrid (arbejdsret nr. 41 i Madrid, Spanien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »Skal artikel 4, stk. 1, i direktiv 79/7 og artikel 2, stk. 1, i direktiv [2006/54] fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en bestemmelse i [en medlemsstat] som den i hovedsagen omtvistede, hvorefter det beløb, som Fogasa [hæfter for i forhold til en] deltidsansat, hvis grundløn er nedsat som følge af en deltidsansættelse, nedsættes yderligere ved fastsættelsen af [det beløb, som Fogasa skal betale] i henhold til artikel 33 i Ley del Estatuto de los Trabajadores (lov om arbejdstageres rettigheder), idet deltidsfaktoren igen anvendes, i forhold til en sammenlignelig fuldtidsansat, for så vidt som denne bestemmelse særligt stiller kvindelige arbejdstagere ufordelagtigt i forhold til mandlige arbejdstagere?«

Det præjudicielle spørgsmål

Formaliteten

- 23 Efter den spanske regerings opfattelse er det forelagte spørgsmål af hypotetisk karakter, hvorfor sagen skal afvises. Dels har den forelæggende ret ikke påvist relevansen for løsningen af tvisten i hovedsagen af en eventuel indirekte forskelsbehandling af kvindelige arbejdstagere, som den omhandlede nationale bestemmelse måtte indebære, eftersom sagsøgeren i hovedsagen er en mandlig arbejdstager. Dels er de i dom af 8. maj 2019, Villar Láiz (C-161/18, EU:C:2019:382), nævnte statistikker, som den forelæggende ret har påberåbt sig, ikke relevante for tvisten i hovedsagen, som på flere måder er forskellig fra den tvist, der gav anledning til den pågældende dom.

- 24 Det følger af Domstolens faste praksis, at der er formodning for, at spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante. Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse om en anmodning fra en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten eller prøvelsen af gyldigheden heraf savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, eller såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål og forstå, hvorfor den nationale retsinstans finder, at en besvarelse af disse spørgsmål er nødvendig for, at retsinstansen kan afgøre den sag, som verserer for den (dom af 2.2.2021, Consob, C-481/19, EU:C:2021:84, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 25 I det foreliggende tilfælde følger det dels klart af præmisserne i forelæggelsesafgørelsen, at JL mener, at han som deltidsansat er stillet ufordelagtigt efter artikel 33 i lov om arbejdstageres rettigheder, således som denne fortolkes af de nationale domstole. Derfor må afgørelsen af tvisten i hovedsagen anses for at påvirkes af en eventuel afgørelse fra de nationale domstole om ikke at anvende denne bestemmelse, såfremt den indebærer en indirekte forskelsbehandling på grundlag af køn, hvilken er genstand for det præjudicielle spørgsmål.
- 26 Dels er spørgsmålet om, hvilke statistikker, der er relevante for prøvelsen af, hvorvidt der foreligger en sådan indirekte forskelsbehandling, uden betydning for, om det forelagte spørgsmål skal realitetsbehandles, men henhører under den materielle del af hovedsagen.
- 27 Det følger heraf, at det præjudicielle spørgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 28 I henhold til Domstolens procesreglements artikel 99 kan Domstolen, såfremt besvarelsen af et præjudicielt spørgsmål klart kan udledes af retspraksis, eller såfremt besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl, til enhver tid på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse.
- 29 Denne bestemmelse finder anvendelse i nærværende sag.
- 30 Indledningsvis skal det bemærkes, at Domstolen gentagne gange har fundet, at selv om den forelæggende ret formelt set har begrænset sine spørgsmål til visse EU-retlige aspekter, er en sådan omstændighed ikke til hinder for, at Domstolen forsyner den med alle de elementer til fortolkning af EU-retten, som kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som verserer for den, uanset om den henviser til dem i sine spørgsmål (dom af 9.7.2020, Santen, C-673/18, EU:C:2020:531, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).
- 31 I det foreliggende tilfælde er det vigtigt at bemærke, at selv om det forelagte spørgsmål henviser til artikel 4, stk. 1, i direktiv 79/7, vedrører den i hovedsagen omhandlede ydelse, som består i Fogasas betaling til den berørte arbejdstager af tilgodehavender i form af løn, som arbejdsgiveren ikke har betalt på grund af insolvens, ikke de lovbestemte ordninger, der sikrer beskyttelse mod de i dette direktivs artikel 3, stk. 1, nævnte risici, nemlig sygdom, invaliditet, alderdom, arbejdsulykker, erhvervs sygdomme og arbejdsløshed. Dermed finder direktiv 79/7 ikke anvendelse i en situation som den i hovedsagen foreliggende.
- 32 Derimod finder direktiv 2006/54, som ligeledes er nævnt i det forelagte spørgsmål, anvendelse i en sådan situation. Løn, som Fogasa sikrer betalingen af, henhører under begrebet »løn« som omhandlet i dette direktivs artikel 1, stk. 2, litra b), og artikel 2, stk. 1, litra e). Ligeledes skal fratrædelsesgodtgørelsen til JL, som Fogasa også skal udbetale, anses for omfattet af dette begreb, for

så vidt som det følger af artikel 33, stk. 2, i lov om arbejdstageres rettigheder, at beløbet for en sådan godtgørelse fastsættes på grundlag af det arbejde, der er udført for den tidligere arbejdsgivers regning (jf. i denne retning dom af 8.5.2019, Praxair MRC, C-486/18, EU:C:2019:379, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).

- 33 Selv om artikel 2, stk. 1, i direktiv 2006/54, som nævnes i det forelagte spørgsmål, med henblik på dette direktiv bl.a. definerer begreberne »indirekte forskelsbehandling« og »løn«, er det direktivets artikel 4, som bestemmer, at enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling med hensyn til køn for så vidt angår alle lønelementer og lønvilkår skal afskaffes for samme arbejde eller for arbejde, som tillægges samme værdi.
- 34 Det skal herefter bemærkes, at den forelæggende ret med sit spørgsmål nærmere bestemt spørger, om artikel 2, stk. 1, og artikel 4 i direktiv 2006/54 skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en national bestemmelse, som – for så vidt angår den ansvarlige nationale garantiinstitutionens udbetaling til arbejdstagere af løn og godtgørelse, som ikke er blevet betalt på grund af arbejdsgiverens insolvens – for fuldtidsansatte fastsætter et loft for denne betaling, som for deltidsansatte nedsættes forholdsmæssigt med den af disse udførte arbejdstid i forhold til arbejdstiden for fuldtidsansatte, når denne nedsættelse særligt påvirker kvindelige arbejdstagere.
- 35 Det bemærkes, at den i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelse falder inden for anvendelsesområdet af direktiv 2008/94. I henhold til dette direktivs artikel 1 finder direktivet anvendelse på tilgodehavender, som arbejdstagere i medfør af en arbejdsaftale eller et ansættelsesforholdet har hos arbejdsgivere, der er insolvente. Desuden følger det af tredje betragtning til direktivet, sammenholdt med det nævnte direktivs artikel 3, at medlemsstaterne er forpligtede til at etablere en garantiinstitution, som sikrer betalingen af sådanne løntilgodehavender, herunder fratrædelsesgodtgørelse ved ansættelsesforholdets ophør, hvor der er hjemmel herfor i national ret. I det foreliggende tilfælde har Kongeriget Spanien i overensstemmelse med det pågældende direktiv etableret Fogasa som garantiinstitution.
- 36 Ifølge syvende betragtning til direktiv 2008/94 og samme direktivs artikel 4, stk. 3, første punktum, kan medlemsstaterne fastsætte lofter over garantiinstitutionens betalinger, som dog mindst skal være på et socialt niveau, der er foreneligt med dette direktivs målsætning. Med forbehold af, at denne betingelse overholdes, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, er lofter for betalingen af arbejdstageres tilgodehavender, som de i artikel 33 i lov om arbejdstageres rettigheder fastsatte, således i overensstemmelse med dette direktiv.
- 37 Som det følger af denne kendelses præmis 32 og 33, skal det ikke desto mindre undersøges, om anvendelsen i hovedsagen af sådanne lofter, især for så vidt angår deltidsansatte, er i overensstemmelse med direktiv 2006/54 (jf. analogt dom af 21.1.2021, INSS, C-843/19, EU:C:2021:55, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 I denne henseende bemærkes, at den forelæggende rets vurdering af, hvorvidt der foreligger en indirekte forskelsbehandling på grundlag af køn, er baseret på en dobbelt forudsætning, hvorefter artikel 33 i lov om arbejdstageres rettigheder, således som denne fortolkes af de nationale domstole, stiller gruppen af deltidsansatte, som overvejende udgøres af kvindelige arbejdstagere, ufordelagtigt.
- 39 Som det følger af forelæggelsesafgørelsen, er en deltidsansat som JL genstand for en nedsættelse af det i artikel 33, stk. 1, i lov om arbejdstageres rettigheder fastsatte loft for betaling af løn, der ikke er udbetalt. Mens dette loft for fuldtidsansatte udgør det dobbelte af det daglige SMI, nedsættes det for deltidsansatte forholdsmæssigt med den arbejdstid, som disse har udført, i forhold til arbejdstiden for fuldtidsansatte, der udfører samme opgaver.

- 40 Imidlertid skal det bemærkes, at det trods angivelserne i denne retning i forelæggelsesafgørelsens begrundelse ikke forekommer at være tilfældet, at en deltidsansat i henhold til den nævnte bestemmelse må tåle en »dobbelt« nedsættelse, som – i tillæg til den som følge af deltidsansættelsen nedsatte løn – består i en »yderligere« nedsættelse vedrørende loftet for betalingen sikret af Fogasa. I overensstemmelse med artikel 33, stk. 1, i lov om arbejdstageres rettigheder baseres den sidstnævnte nedsættelse ikke på den deltidsansattes nedsatte løn, men på det daglige SMI-beløb, ganget med to. Således er der ikke tale om en supplerende nedsættelse, men en fastsættelse på samme måde som den deltidsansattes løn, nemlig ved at tage højde for dennes arbejdstid.
- 41 Med henblik på at fastslå, om denne nedsættelse af loftet for betalingen for så vidt angår deltidsansatte skal anses for at stille deltidsansatte ufordelagtigt i forhold til fuldtidsansatte, og således – henset til betragtningerne i forelæggelsesafgørelsen, som er nævnt i denne kendelses præmis 38 – som eventuelt værende i strid med direktiv 2006/54, skal det bemærkes, at § 4, stk. 1, i rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde bestemmer, at hvad angår ansættelsesvilkårene må deltidsansatte ikke behandles på en mindre gunstig måde end sammenlignelige fuldtidsansatte, udelukkende fordi de arbejder på deltid, medmindre forskelsbehandlingen er begrundet i objektive forhold.
- 42 Dog stilles dette krav om, at fuldtidsansattes og deltidsansattes arbejdsvilkår svarer til hinanden, uafhængigt af en hensigtsmæssig anvendelse i overensstemmelse med § 4, stk. 2, af princippet om pro rata temporis (jf. i denne retning dom af 10.6.2010, Bruno m.fl., C-395/08 og C-396/08, EU:C:2010:329, præmis 64).
- 43 En hensyntagen til, hvor lang tid en deltidsansat faktisk har arbejdet, sammenlignet med den tid, hvori en fuldtidsansat har arbejdet, udgør et objektive kriterium i henhold til § 4, stk. 1, i rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der kan begrunde en forholdsmæssig nedsættelse af en deltidsansats rettigheder og arbejdsvilkår (jf. i denne retning dom af 10.6.2010, Bruno m.fl., C-395/08 og C-396/08, EU:C:2010:329, præmis 65, og af 5.11.2014, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-476/12, EU:C:2014:2332, præmis 20).
- 44 I denne henseende har Domstolen allerede anvendt princippet om pro rata temporis på ydelser forbundet med deltidsarbejde. Domstolen har endvidere fastslået, at EU-retten ikke er til hinder for en beregning i henhold til dette princip af hverken en arbejdsophørspension (jf. i denne retning dom af 23.10.2003, Schönheit og Becker, C-4/02 og C-5/02, EU:C:2003:583, præmiss 90 og 91), den årlige betalte ferie (jf. i denne retning dom af 22.4.2010, Zentralbetriebsrat der Landeskrankenhäuser Tirols, C-486/08, EU:C:2010:215, præmis 33) eller et børnetillæg, der udbetales af arbejdsgiveren (jf. i denne retning dom af 5.11.2014, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-476/12, EU:C:2014:2332, præmis 25).
- 45 Under disse omstændigheder må en tilpasning for deltidsansatte af det i artikel 33, stk. 1, i lov om arbejdstageres rettigheder fastsatte loft for betaling sikret af Fogasa, som svarer til procentdelen af den af de deltidsansatte udførte arbejdstid i forhold til arbejdstiden udført af de fuldtidsansatte, der udfører samme opgaver, anses for at udgøre en hensigtsmæssig anvendelse af princippet om pro rata temporis som omhandlet i henhold til § 4, stk. 2, i rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde.
- 46 Som den spanske regering og Europa-Kommissionen har anført i deres skriftlige indlæg, sikrer den pågældende tilpasning, at Fogasa betaler det samme maksimale beløb pr. arbejdet time for arbejdstageres løntilgodehavender, og fremmer dermed ligebehandlingen (jf. analogt kendelse af 17.11.2015, Plaza Bravo, C-137/15, EU:C:2015:771, præmis 28).
- 47 Denne konklusion underbygges af, at Fogasa i henhold til artikel 33, stk. 5, i lov om arbejdstageres rettigheder finansieres af bidrag indbetalt af arbejdsgiverne, hvis sats anvendes på den løn, der danner grundlag for beregningen af det bidrag, der skal finansiere de risici, som dækkes af det nationale sociale sikringsystem.

- 48 På baggrund af disse betragtninger kan den i hovedsagen omhandlede bestemmelse ikke anses for at stille en bestemt kategori af arbejdstagere, i det foreliggende tilfælde dem, der arbejder på deltid, og så meget desto mere de kvindelige arbejdstagere, ufordelagtigt. Derfor kan denne ikke kvalificeres som en »indirekte diskriminerende foranstaltning«, i henhold til artikel 2, stk. 1, og artikel 4 i direktiv 2006/54.
- 49 Spørgsmålet skal derfor besvares med, at artikel 2, stk. 1, og artikel 4 i direktiv 2006/54 skal fortolkes således, at disse bestemmelser ikke er til hinder for en national bestemmelse, som – for så vidt angår den ansvarlige nationale garantiinstitutions udbetaling til arbejdstagere af løn og godtgørelse, der på grund af arbejdsgiverens insolvens ikke er blevet betalt – for fuldtidsansatte fastsætter et loft for denne betaling, som for deltidsansatte nedsættes forholdsmæssigt med den af disse udførte arbejdstid i forhold til den af fuldtidsansatte udførte arbejdstid.

Sagsomkostninger

- 50 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

Af disse grunde bestemmer Domstolen (Ottende Afdeling):

Artikel 2, stk. 1, og artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv skal fortolkes således, at disse bestemmelser ikke er til hinder for en national bestemmelse, som – for så vidt angår den ansvarlige nationale garantiinstitutions udbetaling til arbejdstagere af løn og godtgørelse, der på grund af arbejdsgiverens insolvens ikke er blevet betalt – for fuldtidsansatte fastsætter et loft for denne betaling, som for deltidsansatte nedsættes forholdsmæssigt med den af disse udførte arbejdstid i forhold til den af fuldtidsansatte udførte arbejdstid.

Underskrifter